



स एव यथार्थं मितम् ।

आषाढमासस्य किमपि सोचाद्यम् । आकाशं
शर्वतः कालतर्षमेधाः भीकरकारं धारयन्तः सञ्जशन्ते ।
सागरतरङ्गाः अट्टहासं कुर्वन्तः नीरे शक्या घट्टयान्ते ।
सागरपाक्षीणः आक्रन्दनं कुर्वन्तः च दधन्ते । झटिति
आकाशं हुन्दुभिर्नाद्वेन वर्षसूचनां कर्हति । प्रकृतेः ईदं
भीकरदृश्यं पश्यन्तः जनाः स्वगृहं शर्यं प्राप्नुवान्ते ।
सागरतीरे सतीशः इकाकी अपावेशत् ।

आश्विनदृढगात्रः शङ्खगुणसम्पन्नश्च कश्यप युवकः सः ।
प्रकृतेः ईदं भीकरदृश्याः तस्य मने भीतीः न
अजययत् । सः चिन्तामज्जः अपावेशति । सः एव
चिन्तयति 'मम जीवितं किमर्थं दुःखकरं अभवत्' ।
तत् मुकः कथनकथा आस्ते ।

सतीशः इकः विधीनकुटुम्बे जातं अलभत । तस्य
गृहे माता पिता शोहरी च आसीत् । पिता इकः थान्नागरे
कर्मीकारः आसीत् । तस्य माता गृहकार्यं करोति स्म ।
सतीशस्य शोहरी सुमीत्रा सतीशः च पठने समर्थ
आसीत् । अर्धाबुद्ध्या द्वे पाठितवन्तः । सतीशः ब कर्तनं



പഠനാൽ കിടന്നു കലാകാലികരുംഗോപാപി അഥഃ അശീത് ।
ഉകാശമിന് ഹിനേ നസ്യ പിതुഃ യന്ത്രാഗാശത
പ്രത്യാഗമന അഥഃ യാനാപഠതേ ഹിതഭുഗതഃ । തത് ഹിനേ
വിद्याലയശ്ച അഥഃ യ ച ഹുഃയാഹിനേ അജനതന് । പിതुഃ
സുന്യഃ അജനതേ അഃ മാതാ ഹിനശ്ച അതീത ഹുഃയാഹിനേ അജനതന് ।
അഥഃ പുത്രഃ പുത്രി ച കഥാ അപഠനം കരോതേ , അഗ്രേ ജീവനം
കരോതേ ഇതി അന്വേദഃ തസ്മാ ഗവേ അജായതാ ।
അതീതശ്ച ഗൃഹേ വഹുഃകാലികം നാലീകരഃ അശീത് ।
പിതुഃ അജനതന് നാലീകരസുപയുജ്യ ഹവ തസ്മാ മാതुഃ
അപജീവനം കരോതേ । കിടന്നു കലാകാലികരേ നാലീകരശ്ച സുന്യഃ
അജനതഃ । തത് കാരणे തസ്മാ ഗൃഹേ അപജീവനം അഗ്രഥാപി
അസ്തഃ അജനതന് । അതീതശ്ച മാതुഃ അന്യേ ഗൃഹേ കര്മം കര്യം
ഹവ അതീതശ്ച അഗ്രഥാപി വിद्याലയഠനശ്ച ഹവ അപജീവനതതേ ।
അതീതശ്ച തസ്മാ അധുവാ അപഠനഃ അശീത് । അഃ
അന്യേ ഗൃഹേഃ ഹവതാണാ അഭുഗനം , അപഠനം ച പഠയാതേ
അപജീവനം കരോതേ । തസ്മാ അപഠനാലയ പഠനം പൂർവ്വകൃത്യ
അഃ ഹവ അതീതാ മാതാ അഹാഃ കരോതേ അ । തസ്മാ
പഠനാല തസ്മാ അപഠനഃ പഠനഃ ഹവ ഹവ അഹാഃ । അഃ
അധുവാ ഹവതാണാ അശീത് । പഠനശ്ച അഹാഃ അതീതഃ



आङ्ग्लेय भाषासु वि ष विशङ्कः सम्पातितवान् । किञ्च
सर्वकारस्य उद्योगविशङ्के न्यात् कारणं सतीशस्य अध्यापक
मोदः पार्श्वपूर्णं न अभवत् ।

सतीशस्य मातुः अमृत कर्म कारणेण शय्यावनाम्बे
अभवत् । गृहे एकः कर्मकारः सतीशः इव आस्ते । यद्यपि
नया सोहरी शुमित्रा सुन्दरी, सुशीला च कर्ते न्यापि
द्यव अभवात् कारणं तस्य विवाहः न अभवत् । इवत्
सर्वं प्रश्नः कारणं दुःखः अनुभवन्तः सतीशः इव
निवृत्तयति 'अहं विर्जायितवान् आस्ते । मम जीविते कथा
वशब्दः समागतः ।

नत् समये सतीशस्य स्कन्धे कोडापि स्पृष्टवान् ।
वत् तस्य मित्रः पवित्रः आसीत् । सः स्वदेशे कर्म
करोति । सः बहु धार्मिकः इव । सद्गुणसम्पन्ना, सुन्दरी
च आसीत् । स्वस्य मित्रस्य कर्म परितापकरं अवस्थां
दृष्टुं इव सह सतीशं पश्यन् स्वदेशे पुत्रगतवन्तः ।
पवित्रः दृष्ट्वा सतीशः सन्तोषवान् भवति । पवित्रः
सतीशं अवहत् ।

'मम पिता एकः अध्यापकः आस्ते इति न्वं
कानुं किल ? तस्य विद्यालये आङ्गलाध्यापकस्य रिक्ता



Item Code: 802

Participant Code: 111

आस्ती । त्वं तत्र कर्म कर्तुं इच्छसि वा ?

सतीशस्य जीवितं पुन्यसन्तत्या हिं आसीत्
तत् हिं । सतीशस्य नेत्राभ्यां अक्षुः आगतवन्तः ।
पावित्रः सतीशेण साकं तस्य गृहं प्राप्नुवन्तः । द्वे सन्तोषेण
संभाषणं कृतवन्तः । तत् सम्ये संभाषणमद्ये पावित्रः
सर्वं अवहेत् ।

‘अहं जावामी, मम मित्रस्य सोदरी मम अपि
सोदरी आस्ती इति । किन्तु तयोः कुःश्चरितं पश्यन्
अहं सर्वं नवामि । अहं सुमित्रां पारिणीतुं इच्छामि । अतः
आभीप्रायः अहं ज्ञातुं इच्छामि ।’

सतीशः सन्तोषादीक्येण पावित्रं आन्विङ्गुं
कृतवन्तः । सः सन्तोषेण सर्वं अवहेत् ।

‘अहं बहु सन्तोषवान् आस्मी । धन्योःस्मी । त्वं
मम सदोदरीः उत्तम पतिः भवेत् । मित्रस्य ललेशम्
अनुभवत् सम्ये तः सन्तोषः इहति सः सर्वं यथार्थं
मित्रः । त्वं मम यथार्थ मित्रः आस्ती ।’

मासान्तरे सुमित्रा पावित्रस्य पत्नी अभवत् । द्वे
सन्तोषेण अग्रे जीवितं कुर्यात् स्मा । सतीशस्य जीवितं
पुनरपि सन्तोषः, समाधानश्च समागतवन्तः ।